

Zilhicce'nin İlk On Günü

Ömer Faruk

9 Ağu, 2018

<https://ilimvecihat.com>

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ، الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِیْنَ، وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلٰی رَسُوْلِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلٰی آلِهِ
وَصَحْبِهِ أَجْمَعِیْنَ

Müfessirlerin geneline göre Allah Teâlâ'nın Fecr 2. ayetinde yemin ettiği "10 gece" Zilhicce'nin ilk 10'udur.

Zilhicce'nin ilk 10 günü Allah katında -haftanın en faziletli günü Cuma günleri de dahil- sene günlerinin en faziletli, en büyük günleridir. Bu 10 gün içinde en faziletli gün ise 9. gün olan Arefe günüdür. Yani Arefe, sene günlerinin en faziletli günüdür.

Buhârî, Tirmizî ve başkalarının rivayetine göre bu 10 gün içerisinde yapılan -oruç, tekbir, zikir, namaz, Kur'ân okumak, infak, ribat tutmak, dua, istiğfâr gibi- herhangi bir salih amel, başka günlerde yapılan herhangi bir salih amelden -velev ki bu amel Allah yolunda cihad bile olsa- daha faziletli, Allah'a daha sevimlidir. Ancak canı ve malıyla (*atıyla, silahıyla*) düşmana karşı savaşmış da -kendisi dönse de- malından hiçbir şeyle dönmeyen, ya da şehid olup hem canından hem de malından hiçbir şeyle dönmeyen kişinin cihadı bundan müstesnadır.

Binâen aleyh; bu 10 günde yapılan farz ameller diğer günlerde yapılan farz amellerden daha üstündür. Keza bu 10 günde yapılan nafilelerin ecri başka günlerde yapılan nafilelerin ecrinden daha fazladır. Ama bu günlerdeki nafileler başka günlerdeki farzlardan daha faziletli değildir.

Bu günlerde yapılan amellerin en faziletlisi hacc-ı mebrûr (*kabul olunmuş hac*)'dır.

İbn Hacer el-Askalânî (*rahimehullah*) şöyle demiştir: "Bu günler, içerisinde ibadetlerin anaları; namaz, oruç, sadaka ve hac toplandığı için diğer günlerden üstün kılınmıştır."

Kimi alimler bu 10 günün Ramazân'ın son 10 gününden daha faziletli olduğunu, kimileri ise bunun tam aksini söylemişlerdir. Ancak daha doğru olan şudur; bu 10'un gündüzleri, içerisindeki Arefe günü (9. gün) ve kurban bayramı (10. gün) sebebiyle daha üstündür. Ramazân'ın son 10'unun geceleri, Kadir gecesini içermesi sebebiyle bu 10 günün gecelerinden daha üstündür.

Racih olan görüşe göre Zilhicce ayının ilk gününden itibaren evlerde, yollarda, mescidlerde, çarşı-pazarlarda, iş yerlerinde, gece-gündüz bu 10 günün bütün vakitlerinde Allah Teâlâ'yı tekbir etmek müstehaptır. Daha doğru bir ifadeyle

bu ayın ilk gününden ta 13. günün güneşinin batmasına kadar (yani "teşrîk günleri"nin sonuna kadar -ki 11, 12 ve 13. günlere "teşrîk günleri" denmiştir-) müstehabtır, toplumumuzda terkedilmiş bir sünnettir. Buhârî'nin (rahimehullah) sahîh'inde söylediğine göre İbn Ömer ve Ebu Hureyre (radiyallahu anhuma) bu 10 günde çarşıya gidip tekbir getirirler ve insanlar da onların tekbiriyle tekbir getirirlerdi. Dolayısıyla toplu yerlerde seslice, keza mikrofon v.b cihazlarla ve toplu bir şekilde (tek bir sesle) de tekbir getirilebilir.

Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)'den tekbir'in nasıl getirileceği hakkında belli bir sîğa sabit olmamıştır. Ama sahabelerinden bir takım sîğalar varid olmuştur. Bunlardan biri toplumumuzda bilinen; 2 defa "Allâhu ekber" denilerek başlayan sîğa, biri de 3 defa denilerek başlayan sîğadır. 3 defa söylendiği sîğa İbn Mes'ûd'dan (radiyallahu anh) sabittir. Bunlardan başka sîğalar da gelmiştir.

Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur: "Bu 10 günde tehlîl'i (Lâ ilâhe illallâh), tekbîr'i (Allâhu ekber) ve tahmîd'i (elhamdulillâh) çoğaltın." (Ahmed)

Tâbiînden Meymûn b. Mihrân (rahimehullah) şöyle demiştir: "Sahâbe'ye ulaştım, onlar bu 10 günde tekbir getiriyorlardı. Öyle ki tekbirlerin çok oluştundan bu günleri dalgalara benzetiyordum."

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur: "...ve bilinen günlerde Allah'ın ismini **ansınlar.**" (Hacc 28) Nevevî (rahimehullah) şöyle söylemiştir: "İbn Abbâs, İmam Şâfiî ve alimlerin geneli: "Bilinen günler Zilhicce'nin ilk 10 günüdür" demişlerdir. Bil ki bu 10 günde diğer günlerden fazla olarak zikirleri çoğaltmak müstehabtır. Arefe gününde ise bu 10 günün geriye kalan günlerinden daha çok zikretmek müstehabtır."

Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) 10. gün hariç ilk 9 günde oruç tutardı. Zira 10. gün bayram olduğu için bu günde oruç tutmak ittifakla haramdır. Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem)'in eşlerinden bazıları şunu nakletmişlerdir: "Rasûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Zilhicce'nin 9 gününde, Âşûrâ gününde ve her aydan üç günde oruç tutardı." (Ebu Dâvûd) Nevevî (rahimehullah) alimlerin: "Bu 9 günde oruç tutmak kuvvetli bir müstehabtır" dediklerini aktarmıştır.

Özellikle Arefe günü oruç tutmak daha tekitli bir sünnettir. Ancak hacılar için ise bu müstehab değildir. Nebi (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle söylemiştir: "Allah'tan Arefe günü orucunun öncesindeki ve sonrasındaki sene(nin günahlarına) keffaret olmasını umarım." (Muslim)

Alimlerin geneline göre affedilen bu günahlar küçük günahlardır. Kimi alimler ise büyük günahlara da keffaret olacağına umulduğunu söylemişlerdir.

Kimi âlimler hem geçmiş hem de gelecek senenin günahlarına keffaret olmasını, Allah Teâlâ'nın bu iki senenin günahlarını affetmesi, kimi alimler ise geçmiş senenin günahlarını affetmesi, gelecek senede ise kişiyi günah işlemekten koruması, onu günah işlememeye muvaffak kılması olarak açıklamışlardır.

Bazı alimler şöyle demişlerdir: *"Bunda şuna işaret vardır ki; kim Arefe günü oruç tutarsa o sene içerisinde ölmez!"*

Bu 10 gün içerisinde Arefe orucundan sonra en faziletli oruç *"Terviye günü"* denilen 8. gün'de oruç tutmaktır. Hatta Mâlikîler bu günde oruç tutmanın geçmiş seneye keffaret olduğunu belirtmişlerdir.

Ebu Osman en-Nehdî (*rahimehullah*) şöyle demiştir: *"Sahabe üç "10"u tazim ederlerdi (çokça ibadet ederlerdi): Ramazân'ın son 10'u, Zilhicce'nin ilk 10'u ve Muharrem'in ilk 10'u."*

"Gariptir ki, Ramazân'da kendimizde amele yönelik canlılık, ciddiyet ve gayret buluyoruz. Ama sonra Zilhicce'nin ilk 10 gününde ise tembel oluyoruz. Halbuki bu günler Ramazân günlerinden daha büyük, bu günlerde amel etmek Allah Teâlâ katında daha sevimli ve daha faziletlidir." (Muhammed Salih el-Munecid)

"Kâr etmek isteyen ve üzerinde borçlar birikmiş bir tüccara yaptığı ticaretinin sezonu gelse ve bu zamanlarda uyusa bu kimse akıllı mıdır?! İşte Zilhicce'nin bu günleri, kâr edip izzetin Rabbi'nin, Rahîm'in katında yakınlık kazanmak ve günah borçlarını kapatmak için sezonumuz!" (İyâd Kuneybî)

Ve'l-hamdu lillâhi Rabbi'l-âlemîn.